

Een compositie van Michel van der Aa en een wandeling op de loopband als begeleiding bij het werk 'Untitled XVI' van Willem de Kooning (1976).

Experiment

Loop, luier en luister

Hoe verleid je museumbezoekers om langer naar kunst te kijken? In de Kunsthal is een proefopstelling gemaakt. U mag testen wat het beste werkt: cabaret of een muziekje. Door Chris Reinewald

Beeldende kunst is een kwestie van kijken en tijd', zei de kunstenaar Gervan Elk al in 1979. 'De meeste mensen hebben geen tijd meer om naar een kunstwerk te kijken: niet veel langer dan een seconde.' Van Elk overdreef, het gemiddelde blijkt negen seconden te zijn. Maar dat is ook niet echt veel. Hoe krijg je museumbezoekers zover dat ze langer naar kunst kijken?

Kunstmusea bevinden zich in een spagaat. Enerzijds willen en moeten ze zo veel mogelijk mensen laten genieten van hun kunstwerken. Anderzijds vinden ze dat je kunst educatief met verantwoorde kennis moet presenteren. Ze zijn

daarom huiverig om bezoekers een spannende ervaring te bieden. Het mag immers geen kermiss worden.

Originele opstelling

Cultuuradviseur Johan Idema, initiatiefnemer van de experimentele expositie 'Museum Minutes' in de Kunsthal in Rotterdam, weet uit onderzoek dat bezoekers best wat extra's willen weten om een kunstwerk beter te leren kennen. Maar dan wel 'met een verhaal erbij dat is afgestemd op hun interesse.' Dan zullen ze ook langer kijken dan de gemeten gemiddelde kijktijd van zo'n negen seconden. Verstreckt een museum geen boeiende informatie dan zapt de

'Niet weggaan! Geduld hebben, net als ik', zegt de stem van Vincent Bijlo bij het beeld 'Wachtende man' van Axel en Helena van der Kraan uit 1981; onder: bij de zeeafdruk met het portret van de Duitse keeper Toni Schumacher door Andy Warhol (1985) hoort de bezoeker een verhaal over de waarde van kunst.

&

Museum Minutes

T/m 13 januari
in de Kunsthal,
Rotterdam,
kunsthal.nl

FOTOS: VINCENT MENTZEL / HH

bezoeker, die gewend is geraakt aan direct ingeloste behoeftes, verder. Bijschrift scannen, het werk bekijken en hup-weer-door.

Idema vroeg voor 'Museum Minutes' vier deskundige buitenstaanders uit de design- en communicatiewereld installaties te maken die ervoor gaan zorgen dat de kijker langer door een bepaald kunstwerk geboeid is. De deskundigen kwamen met een originele opstelling: voor in totaal zestien schilderijen en beelden die ze leenden van het Gemeentemuseum Den Haag zetten ze acht loopbanden uit de sportschool en evenveel zonnestoelen. Bij elk van de zestien kunstwerken hoort een 'luisterverhaal' of een muziekje, dat de bezoeker via een koptelefoon

tot zich kan nemen. Een meter registreert vervolgens hoe lang de bezoeker geboeid blijft kijken en wanneer hij de koptelefoon weer terughangt. Met een ranzige hammondorgel-rap op de koptelefoon staar je lang in een hoekig abstract schilderij van Frank Stella. Bij een gigantisch houten beeld van een man luister je naar een cabaretttekst van de blinde Vincent Bijlo. Een stem

Onbedoeld hilarisch is een yoga-seance bij een allesbehalve rustgevend werk van Baselitz

stelt bij een aantal nederige schilderijtjes van JCJ van der Heijden nogal dwingend vragen.

Overrompelend zijn de twee vroegwijze kinderen van directeur Benno Tempel van het Haags Gemeentemuseum die samen met hun vader intuïtief reageren op een kledderig schilderij van de jonge Tjebbe Beekman. En onbedoeld hilarisch is een yoga-seance bij een allesbehalve rustgevend doek van Georg Baselitz. 'Je mag je ogen sluiten als je wilt', zegt de vrouwenstem. Het loop-, luier-, luister- en bewonderexperiment in de Kunsthal werkt zonder dat het een kermis wordt. Eén ding is zeker: het krikt de gemiddelde kijkduur op, tot ver boven de twee minuten.